

Posudek na bakalářskou práci Kláry Lepeškové

Diachronní lexikografická analýza sémantického pole charakterových vlastností

(Filozofická fakulta JU, České Budějovice 2018, 63 stran + přílohy)

Práce Kláry Lepeškové se na první pohled vyznačuje osobním zaujetím a nadšením, s nímž autorka svoji práci vypracovává. Na základě informací, které mám k dispozici a které autorka uvádí hned v úvodní části své práce, vím, že dané téma BP si zvolila sama. Tato skutečnost byla podle mého názoru bezesporu jedním z rozhodujících faktorů, které měly vliv na to, že předložená kvalifikační práce je prací slušnou.

Hned v úvodní teoretické části autorka prokazuje velmi solidní znalosti z oblasti teoretické lexikografie, obratně pracuje jak se stěžejními prameny českými (Černý, Čermák-Blatná), tak španělsky psanými (Córdoba Rodríguez, M. Seco). Na koncepci části teoretické oceňuji zejména to, že se autorka nesmířila s pouhým chronologickým uváděním faktografických informací, ale že se svůj výklad snažila rozložit do několika logicky a koherentně propojených celků (týká se zejména str. 10–19).

Určitou výtku však mám k úvodu do 3. kapitoly, kterou bychom podle mého názoru mohli považovat za začátek vlastní diachronně koncipované lexikografické analýzy. Na str. 23 autorka konstatuje, že její výzkum bude vycházet z analýzy x- počtu lemmat excerpovaných z Plan Curricular del Instituto Cervantes (str. 23) označujících charakterové vlastnosti (str. 9) a následně čtenáře seznamuje s kvantitativní analýzou týkající se výskytu daných lemmat ve slovnících RAE. Nicméně pro to, abychom mohli text sledovat, by bylo třeba tato lemmata nejprve představit. Je sice pravda, že daná lemmata jsou dohledatelná v jednom z textů v příloze, ale tato informace je v textu – nato, že jde o zcela zásadní údaj - tak (ne)šikovně skryta, že jsem si ji všimla až při druhém čtením dané práce. Je to škoda, neboť následná frekvenčně-quantitativní analýza se zdá být propracována velmi seriózně (str. 23 a dále). Je také škoda, že autorka do popisu metodologie svého výzkumu nevložitla stejnou energii jako do zpracování úvodních teoretických částí. Osobně se domnívám, že diplomní úkol byl proveden sice důkladně, ovšem řada cenných informací, které mohly nahradit i podle mého názoru zbytečně obecné a známé pasáže o sémantice (str. 34-43), se „ztratila“ v závěrečných přílohách.

Otázky s obhajobě:

ad problematika formálních charakteristik mikrostruktury lemmat: dalo by uvažovat o vztahu mezi ne/shodnými formálními charakteristikami jednotlivých mikrostruktur lemmat v různých slovnících a dobovými redakčními konvencemi, či typem jednotlivého slovníku?

ad problematika polysémie slovníkových lemmat: např. lemma *nervioso* – jak bychom mohli na dvojí význam tohoto adjektiva nahlížet z hlediska morfologického (např. *chico nervioso* – *centros nerviosos*)? Má toto nějaký dopad na překladovou respondenci daných lemmat? A lze o polysémii v rámci tohoto lemmatu uvažovat i v rámci sémantického pole charakterových vlastností – viz téma této BP, či se polysémie projevuje toliko napříč několika sémantickými poli? Tento stejný druhý dotaz mám i ke všem adjektivům, u nichž autorka

uvažuje o rozšiřování či zužování významu: jde o změny v rámci sémantického pole, jež je předmětem této práce?

Závěr:

Práce i přes některé připomínky týkající se spíše koncepčního zpracování diplomního úkolu vyhovuje požadavkům na bakalářské práce kladeným, proto ji doporučuji k obhajobě a předběžně hodnotím ještě jako **výbornou**.

V Českých Budějovicích, 1. června 2018

PhDr. Jana Pešková, Ph.D.

